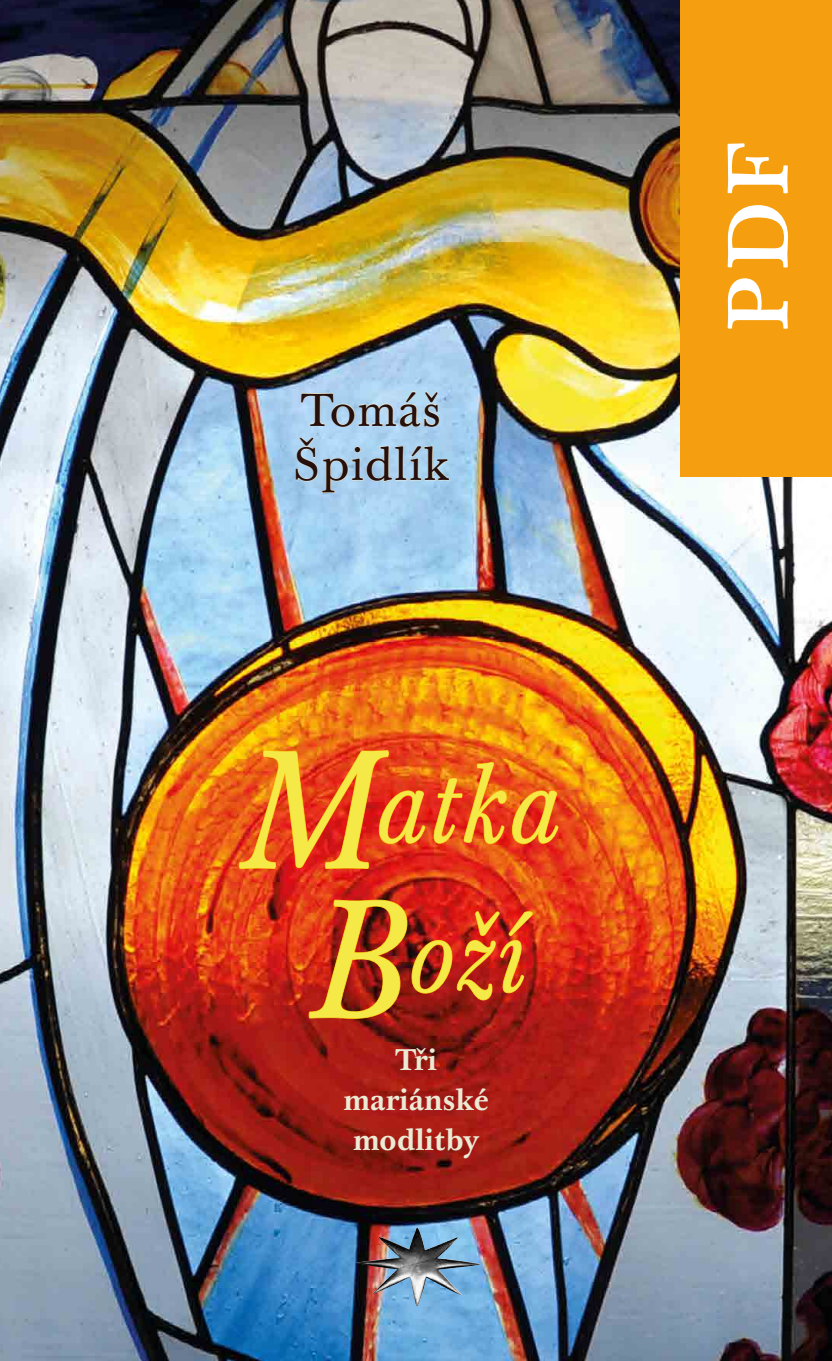

PDF
Tomáš
Špidlík
Matka
Boží
Tři
mariánské
modlitby

Současné otázky
74·

Tomáš
Špidlík

Matka Boží

Tři mariánské modlitby



Na obálce je vitráž Maria se Sluncem života
akad. mal. Jana Jemelky

© Refugium Velehrad-Roma, s.r.o., Olomouc 2020

ISBN 978-80-7412-386-3 (pdf 2020)

Předmluva

Křesťané odvozují své jméno od Krista, svého Pána. On je středem jejich života a světlem světa. Mariánská úcta toto světlo neumenšuje, naopak ještě více ho v jeho nádheře a síle zviditelňuje. Kristus je Bůh, který se vtělil, stal se člověkem prostřednictvím lidské matky, aby spasil svět. Jak by mohl existovat Spasitel, kdyby tu nebyli ti, kteří jsou spaseni? Panna Maria je předobraz člověka dokonale vykoupeného Kristem. Nuže, kdo chce poznat účinky Kristovy spásy, ať vzhlédne k Panně Marii.

Život Panny Marie je nejhezčí duchovní četba, předčí všechny životopisy svatých. V líčení jejího života najdeme jen několik málo zmínek o vnějších událostech, jsou shrnuty v hutné zkratce: evangelium zmiňuje život Marie jen v několika řádcích. Ty jsou však plné vnitřního významu, každá událost je vyjádřením tajemství toho či onoho dogmatu. Definujeme-li moudrost jako umění žít a užívání všech možností daru života, který jsme obdrželi, Panna Maria se stává nejmoudřejší, vede nás na cestě k věčnosti.

O Panně Marii bylo v průběhu dějin církve napsáno nespočet pojednání. Úcta k ní je pro většinu

křesťanů pramenem poznání. Poznávají ji především z modliteb, jimiž se na ni obracejí. Pro tuto knížku jsme proto vybrali následující metodu: shrnuli jsme učení církve o Panně Marii a vkládáme tento výběr do meditací o třech hlavních modlitbách: *Zdrávas Maria*, *Magnificat* a *Zdrávas Královno*.

Zdrávas Maria[1]

Zdrávas Maria

Úryvek o zvěstování Panně Marii je často předmětem rozjímání a kázání. K této události existuje bezpočet vyobrazení. Tento okamžik lidských dějin rozhoduje o všem, je dovršením stvoření. Lidské setkávání s božským světem je základní otázkou každého náboženství a odpovědi na ni jsou velmi různé. Bible se již od počátku zabývá těmito dvěma protilehlými skutečnostmi.

Kapitoly, které následují po vyprávění o stvoření a prvním hříchu, až do 11. kapitoly knihy *Genesis* schematicky vykreslují dějiny celého lidstva, zatímco od 12. kapitoly můžeme sledovat dějiny vyvoleného národa. V první části najdeme úryvek o babylonské věži (srv. *Gn* 11,1–9). Stavba věží, které slouží i jako chrámy, symbolizuje lidské úsilí dosáhnout toho, co je božské, vlastními silami a uskutečnit lidskou společnost, která by byla jednotná a svorná. Toto úsilí skončí teologickým a sociologickým fiaskem, protože se nelze dostat až k Bohu, který přebývá na nebesích, a lidé si bez Boží pomoci nerozumí, mluví různými jazyky: „Hospodin zmátl jazyk celé země." (*Gn* 11,9)

Počínaje kapitolou *Gn* 12 vyprávění dostává jiný ráz. Abraháma vyvolil sám Bůh a vyprávění o Jákobově žebříku v *Gn* 28 je opačnou paralelou k babylonské věži. Když Jakub spal na poušti jako ubohý utečenec, „zdál se mu sen: na zemi stál žebřík sahající nahoře až do nebe. Po něm vystupovali a sestupovali Boží andělé". (*Gn* 28,12) Tento obraz evokuje dosažení ideálu, který sledovali stavitelé babylonské věže, nikoli lidskými silami, vzepětím rozumu a vůle stvořených bytostí, ale spíše naopak, sestoupením Boha, který promlouvá z výsosti: „Tvých potomků bude jako prachu země, rozšíříš se na západ a na východ, na sever a na jih. V tobě a tvém potomstvu budou požehnány všechny národy země. Já budu s tebou, budu tě chránit, kamkoli půjdeš. Přivedu tě zpátky do této země. Neopustím tě, dokud nesplním, co jsem ti slíbil." (*Gn* 28,14–15)

Celé následující dějiny Izraele jsou postupným odhalováním tohoto zaslíbení. V rozličných chvílích, i v těch nejosudnějších, Bůh sestoupí, aby chránil a spasil svůj národ. A není vůbec nahodilé, že v okamžiku, kdy nehodný král Achaz o tom pochybuje, Izaiáš oznamuje snad nejkrásnější proroctví Starého zákona, které má naplnit zaslíbení dané na počátku: „Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel (to je *Bůh s námi*)." (*Iz* 7,14)

Jákob viděl anděly, jak k němu sestupují. Nyní, v samotném završení pradávného plánu spásy přichází anděl Gabriel do Nazareta k Panně a zdraví ji: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!" (*Lk* 1,28) Pozdrav